

TERVETULOA MUKAAN!

- maahanmuutosta,
kotouttamisesta ja siitä, miksi
meitä kaikkia tarvitaan

- Osa 1*** maahanmuutto Suomeen
- Osa 2*** termit ja määritelmät
- Osa 3*** kotouttaminen
- Osa 4*** sosiaalinen osallisuus – tervetuloa
joukkoon
- Osa 5*** kulttuuriosaaminen

Osa 1

Maahanmuutto Suomeen

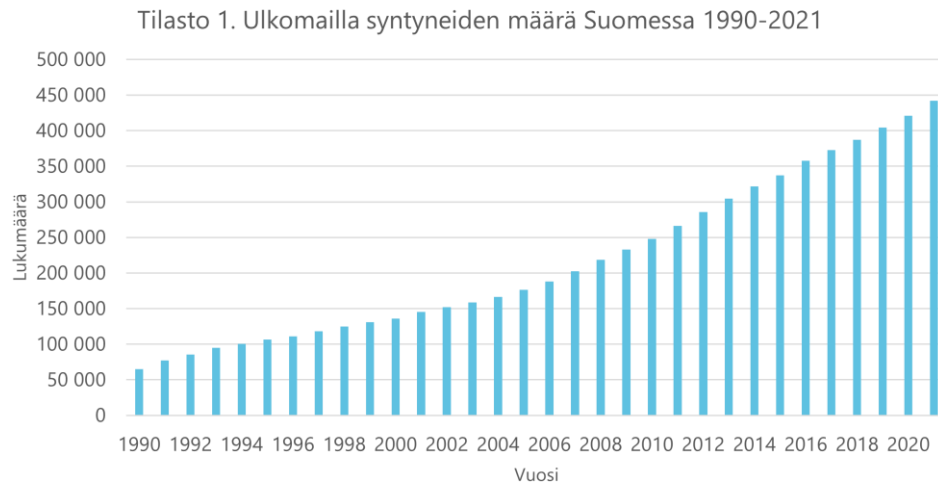
- Saako maahanmuutosta puhua?
- Mitä tiedämme maahanmuutosta Suomeen?
- Kuka asuu kotikunnassani?

- Saako maahanmuutosta puhua?

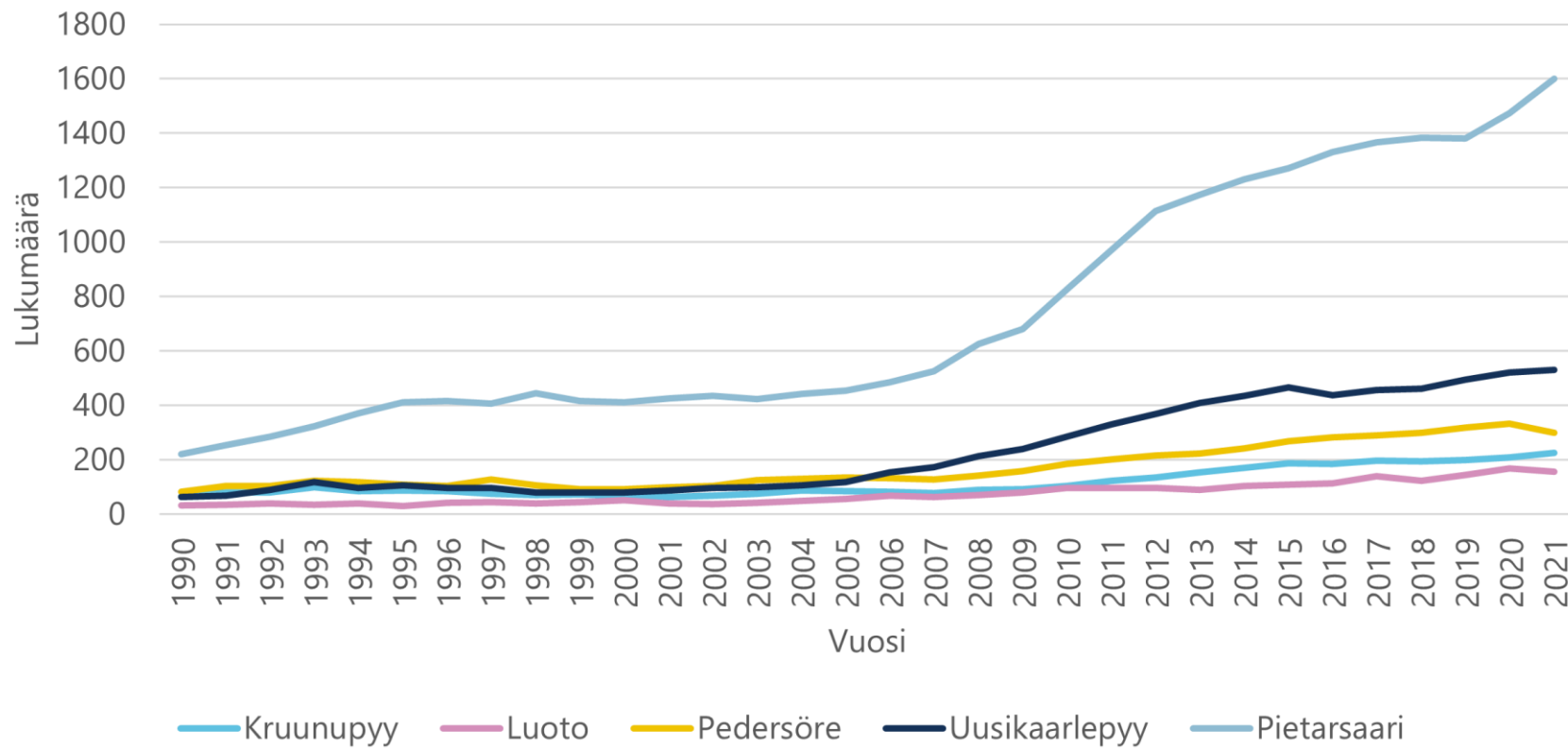

• Mitä tiedämme maahanmuutosta Suomeen?

- Maahanmuuttajien määrä Suomessa kasvaa.
- Mitä enemmän ulkomaalaistaustaisia Suomessa on, sitä todennäköisemmin että yhä useammat suomalaiset ovat maahanmuuttajien kanssa tekemisissä koulussa, työpaikalla tai vapaa-ajalla.
- Suomen kantaväestö vähenee ja ikääntyy. Suomi tarvitsee työvoimaa. Työvoimaa voi saada maahanmuuton kautta.

Tilasto 2. Ulkomaan kansalaiset Pietarsaaren seudulla 1990-2021

- Kuka asuu kotikunnassani?

Tutustu
Tilastokeskuksen
tilastotietokantoihin!

https://statfin.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rh.px/

Osa 2

Termit ja määritelmät

- Kuka lasketaan maahanmuuttajaksi?
- Termit ja määritelmät
- Maahanmuuton syyt

- Kuka lasketaan maahanmuuttajaksi?

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan ”Suomeen muuttanutta henkilöä, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity taikka jolle on myönnetty oleskelukortti”.

Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010 §3

- Termit ja määritelmät

Oleskelulupa

= lupa, joka vaaditaan ei-kansalaiselta, jotta hän voi oleskella ja asettua Suomeen.

Työntekijän oleskelulupa

= oleskelulupa työntekoa varten.

Kausityöntekijä

= tulee lyhyeksi ajaksi töihin Suomeen.

Pakolainen

= henkilö, joka on joutunut pakenemaan kotimaastaan sotaa tai vainoa.

Kiintiöpakolainen

= on paennut kotimaastaan ja matkustanut toiseen maahan. Hänellä ei ole oikeutta oleskella siellä pysyvästi ja hänet valitaan uudelleensijoitettavaksi kolmanteen maahan.

Turvanpaikanhakija

= henkilö, joka hakee suojaa ja oleskeluoikeutta toisessa maassa.

(Maahanmuutovirasto, 2022)

Siirtolainen

= termi, jota on perinteisesti käytetty ihmisistä, jotka muuttavat omasta tahdostaan, eivät välttääkseen konflikteja tai vainoa.

(UNHCR, 2022)

Yksintullut alaikäinen

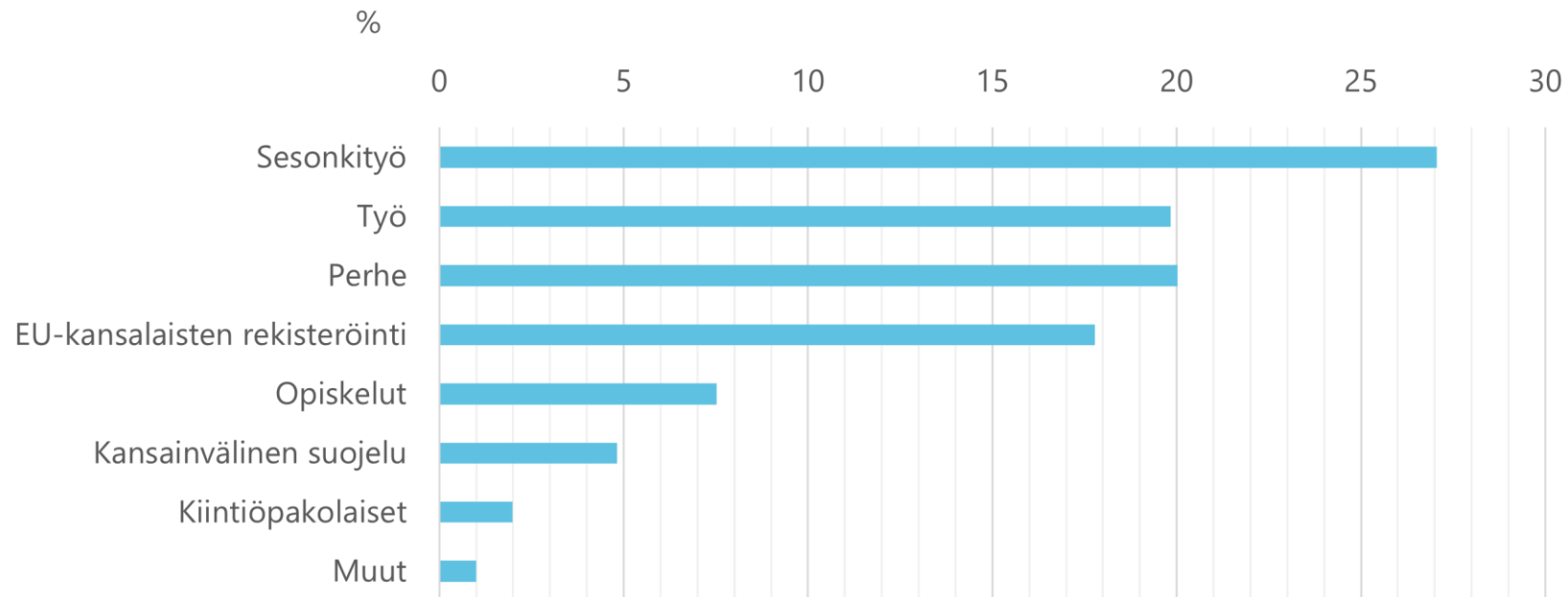
= ilman huoltajaa Suomessa oleva
turvapaikanhakijalapsi

Toissijainen suojele

= oleskelulupaperuste

• Maahanmuuton syy

Tilasto 3. Maahanmuuttoviraston myöntämät ensimmäiset oleskeluluvat ja EU-kansalaisten oleskeluluvan rekisteröinti vuonna 2020 (%)

(Maahanmuuttovirasto, 2021)

Osa 3

Kotouttaminen

- Tehtävä
- Mitä kotouttaminen on ja ei ole
- Muutama kysymys

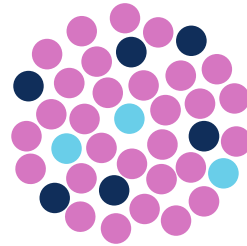
TEHTÄVÄ *aika noin 5 minuuttia*

- Työskennellään pareittain
- *Henkilö 1:* tee haku sanalla kotouttaminen
- *Henkilö 2:* tee haku sanalla assimilaatio
- Kertokaa toisillenne, mitä sanat tarkoittavat.
Mitä eroa on kotouttamisen ja assimilaation välillä?

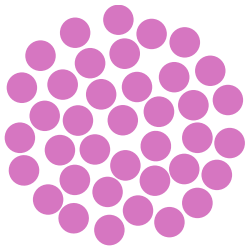
Kotouttaminen

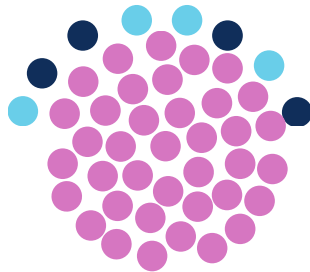
Inkluusio

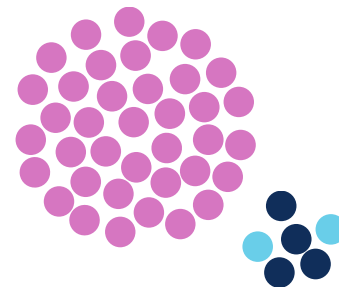
Assimilaatio

Ekskluusio

Separaatio

Muutama kysymys

1. Miten Suomi hyötyy maahanmuutosta?
 - a) Suomi pyrkii monikulttuuriseksi yhteiskunnaksi.
 - b) Suomi saa työvoimaa.
 - c) Suomi ylläpitää hyviä kansainvälisiä suhteita.

2. Mitkä ovat kaksi yleisintä maahanmuuton syytä Suomessa vuonna 2020?
 - a) Työ ja perhe
 - b) Työ ja kiintiöpakolaiset
 - c) Opiskelu ja perhe
 - d) Työ ja opiskelu

3. Turvanpaikanhakijalla on oleskelulupa saapuessaan Suomeen.

- a) Oikein
- b) Väärin

4. Mitä kaksisuuntainen kotouttaminen tarkoittaa?

- a) Maahanmuuttajat sopeutuvat suomalaiseen yhteiskuntaan kahdessa vaiheessa.
- b) Kotouttamiseen on useita polkuja.
- c) Maahanmuuttajien oma kulttuuri vahvistuu, kun he muuttavat Suomeen.
- d) Kotouttaminen on prosessi joka muuttaa sekä yhteiskuntaa että maahanmuuttajaa.

5. Kotouttaminen tarkoittaa sitä, että maahanmuuttaja luopuu omasta kulttuuristaan.

- a) Oikein
- b) Väärin

Osa 4

Sosiaalinen osallisuus – tervetuloa joukkoon

- Johdanto
- Sosiaalinen osallisuus
- Yhdistykset
- Alueellinen malli
- Paikallinen harrastuskaveri

Johdanto

1. Kenen kanssa vietät aikaa?

- Perheen kanssa
- Sukulaisten kanssa
- Koulukavereiden kanssa
- Ystävien kanssa
- Naapureiden kanssa
- Työkavereiden kanssa
- Yhdistystoiminnasta tuttujen ihmisten kanssa
- Muiden ihmisten kanssa

2. Osallistutko yhdistyksen tai vapaa-ajan toimintaan?

3. Mitä vapaa-ajan harrastus antaa sinulle?

4. Millaisia vapaaehtoistoimia tiedät? Anna esimerkki!

5. Oletko itse mukana vapaaehtoistoiminnassa?

”Tulin yksin Suomeen viisi vuotta sitten. Ystäväperheellä ja jalkapallolla oli minulle suuri merkitys. Ystäväperhe on auttanut minua ymmärtämään suomalaista elämää ja arkea. Heidän kanssaan sain myös harjoitella kieltä. Heidän innostuksensa ja kannustuksensa on tukenut minua. Jalkapallo yhdistää ja rakentaa siltoja ihmisten välille. Se luo yhteenkuuluvuutta ja samalla oppii olemaan muiden kanssa ja kunnioittamaan erilaisia ihmisiä. Juuri nyt olen hyvin kiitollinen elämästäni. Viisi vuotta sitten olin yksin. Nyt olen naimisissa, ja minusta tulee pian isä. Tuntuu kuin minulla olisi monta eri perhettä”

Maahanmuuttajamies

Sosiaalinen osallisuus

- Vasta saapuneilta puuttuu verkostoja ja paikallisia kontakteja.
- Ihmisten väliset kontaktit ovat tärkeä osa hyvinvointia, kielen oppimista ja työllistymistä.
- Mitä voimme tehdä?
 - Avaa verkostomme

Yhdistykset

- Miten tutustua suomalaisiin?
- Suomalaiset ovat aktiivisia yhdistyksissä. Suomessa on noin 100 000 yhdistystä, joissa on 15 miljoonaa jäsentä.
- Yhdistys on luonnollinen paikka tavata ja luoda verkostoja.
- Joillekin on iso askel mennä yksin.

Vapaaehtoistoimintaa

- Vapaaehtoinen, paikallinen harrastuskaveri, toimii siltana yhdistysten ja vasta saapuneiden välillä.
- Ilmoittaudu (kotouttamisyksikköön)!
- Sinut saatetaan yhteen sellaisen, juuri kaupunkiin tulleen maahanmuuttajan kanssa, joka haluaa tutustua yhdistykseen tai vapaa-ajan toimintaan yhdessä paikallisen vapaaehtoisen kanssa.
- Vapaaehtoistehtävä on hyvää valmistautumista monikulttuurisiin työpaikkoihin.
- Lyhytaikainen tehtävä (noin 3-4 tuntia/tehtävä)
 - ”Koulutus”
 - Tutustutte yhdessä yhdistykseen/harrastukseen yhden kerran
 - Arviointi

Yksinkertainen ilmoittautumislomake!

Tietoja käytetään toiminnan järjestämiseen.

Arviointi – haluatko pysyä rekisterissä uuden tehtävän vuoksi vai tulla poistetuksi?

Vapaaehtoistoiminta

① Pakolliset kentät merkittään asteriskilla (*) ja ne tulee täyttää lomakkeen lähettämiseksi.

1. Henkilötiedot

Etinimi *	
Sukunimi *	
Katuosoite ja postitoimipiste *	
Sähköposti *	
Puhelin *	
Iän *	
Kielitaito *	
Oletko mukana yhdistystoiminnassa, missä?	
Harrastukset	

2. Voin toimia vapaaehtoisena (mahdollisuus valita useampia vaihtoehtoja)

- ☐ lähellä kotiani (kävelyetäisyys)
☐ max 5-10 km kotia (pyöräilyetäisyys)
☐ kauempana (vaatii autoa tai bussia)

3. Puhelinnumeroni ja nimeni saa antaa vasta seudulle muuttaneelle, jonka kanssa käyn sovitussa harrastus- tai vapaa-ajan toiminnassa *

- ☐ Kyllä
☐ Ei

4. Tällä lomakkeella kerätään henkilötietoja yhteydenoton mahdollistamiseksi *

Tästä voit tarvittaessa tarkistaa [tietosuojaseloitteemme](#)

- ☐ Hyväksyn henkilötietojeni käytön ylläolevaan tarkoitukseen

- Ilmoittautuminen ja yhteen saattaminen

- Maahanmuuttaja ja vapaaehtoinen vierailevat yhdistyksessä tai harrastuksessa yhdessä.

- Arviointi ja raportointi

VAPAAEHTOISTOIMINTA

TIETOA VAPAAEHTOISELLE JA VASTA SAAPUNEELLE

1. VAPAAEHTOINEN JA VASTA SAAPUNUT TUTUSTUVAT KERRAN YHDISTYKSEEN TAI VAPAA-AJAN TOIMINTAAN YHDESSÄ. JOS VASTA SAAPUNUT HALUAAA TUTUSTUA USEISIIN VAPAA-AJAN HARRASTUKSIIN, HÄN VOI TEHDÄ SEN REKISTERÖITYMÄLLÄ UUELLEEN.
2. OSALLISTUMISMAKSU: MIKÄLI AKTIVITEETTI ON OSALLISTUMISMAKSULLINEN, MAKSAA VAPAAEHTOINEN OMAN MAKSUNSA JA VASTA SAAPUNUT OMAN.
3. VAPAAEHTOISELLE - ESITTELE VASTA SAAPUNUT VAPAA-AJAN TOMINNAN JOHTAJALLE.
4. VASTA SAAPUNEELLE - PIDITKÖ TOMINNASTA? JOS HALUAT OSALLISTUA TOIMINTAAN JATKOSSAKIN, KYSY ENEMMÄN JOHTAJALTA (ILMOITTAUTUMINEN, JÄSENMAKSU, YHTEISHENKILÖ JNE.)

Video harrastuskaveri- mallista

Osa 5

Kulttuuriosaaminen

- Mietittävää
- Kanssakäyminen yli kulttuurirajojen

Mietittävää

Millainen on suomalainen kulttuuri?

Kanssakäyminen yli kulttuurirajojen

- Ota kulttuurierot huomioon, mutta ole oma itsesi.
 - Käytä helposti ymmärrettävää kieltä.
- Kiinnitä huomioita siihen, miten tervehdit erilaisissa kulttuureissa. Kysy, miten toinen haluaa tervehtiä.
- Täsmällisyys on suomalaisille itsestäänselvyys. Käsitys ajasta ja täsmällisyydestä voi vaihdella eri kulttuureista tulevien ihmisten välillä.

Haluatko ryhtyä paikalliseksi vapaaehtoiseksi?

<https://bit.ly/3MAUrVi>

- Yhteen saattaminen maahanmuuttajan kanssa räätälöidään juuri sinulle sopivaksi.

KIITOS!

CENTRIA
ammattikorkeakoulu

YAM!
Yrkesakademin
i Österbotten

the integration port
integrationsporten
kotouttamisportti

Svenska
kulturfonden

Hävkraft
från EU
2014–2020

Europeiska unionen
Europeiska socialfonden

Lähteet

Mitä tiedämme maahanmuutosta Suomeen? (Dia 5)

Suomen virallinen tilasto (SVT): Muuttoliike. ISSN=1797-6766 02 2020. Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla: http://www.stat.fi/til/muutl/2020/02/muutl_2020_02_2021-12-20_tie_001_fi.html Viitattu 18.8.2022.

Pietarsaaren seutu (dia 6)

Tilastokeskus. 2021. Väestörakenne. Kansalaisuus sukupuolen mukaan kunnittain, 1990-2021. Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rh.px/ Viitattu 18.8.2022.

Kuka asuu kotikunnassani? (dia 7)

Tilastokeskus. 2021. Väestörakenne. Kansalaisuus sukupuolen mukaan kunnittain, 1990-2021. Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rh.px/ Viitattu 18.8.2022.

Kuka laskee maahanmuuttajaksi? (Dia 9)

Finlex. 2010. Laki kotoutumisen edistämisestä (1286/2010 §3). Helsinki: Oikeusministeriö. Saatavilla: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386> Viitattu 18.8.2022.

Termit ja määritelmät (dia 10-13)

Oleskelulupa – Maahanmuuttovirasto. 2022. Sanasto. Helsinki: Sisäministeriö. Saatavilla: migri.fi/sanasto Viitattu 18.8.2022.

Työntekijän oleskelulupa – Maahanmuuttovirasto. 2022. Työluvat. Helsinki: Sisäministeriö. Saatavilla: <https://migri.fi/tyoluvat> Viitattu 18.8.2022.

Kausityöntekijä – Maahanmuuttovirasto. 2022. Kausityö. Helsinki: Sisäministeriö. Saatavilla: <https://migri.fi/kausityo> Viitattu 18.8.2022.

Pakolainen, Kiintiöpakolainen – Maahanmuuttovirasto. 2022. Sanasto. Helsinki: Sisäministeriö. Saatavilla: migri.fi/sanasto Viitattu 18.8.2022.

Turvapaikanhakija – Maahanmuuttovirasto. 2022. Sanasto. Helsinki: Sisäministeriö. Saatavilla: migri.fi/sanasto Viitattu 18.8.2022.

Maahanmuuttovirasto, Usein kysyttyä: Pakolaiset ja turvapaikanhakijat. Saatavilla:

<https://migri.fi/ukk-pakolaiset-ja-turvapaikanhakijat> Viitattu 18.8.2022.

Siirtolainen – UNHCR. 2022. Emergency handbook. Migrant definition. Saatavilla: <file:///C:/Users/gaddev/Downloads/Emergency%20handbook.pdf> Viitattu 18.8.2022.

Yksintullut alaikäinen – Maahanmuuttovirasto. 2022. Ilman huoltajaa Suomessa olevan lapsen majoittuminen. Helsinki: Sisäministeriö. Saatavilla: <https://migri.fi/yksin-suomeen-tulleeh-alaikaisen-majoittuminen> Viitattu 18.8.2022.

Maahanmuuton syy (dia 14)

Maahanmuuttovirasto. 2021. Maahanmuuton tilastot 2020: Suomeen muutetaan useimmiten työn takia, korona vaikutti hakemusten määrään. Helsinki: Sisäministeriö. Saatavilla: <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyon-takia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan> Viitattu 18.8.2022.

Mitä kotouttaminen on ja ei ole (dia 17)

Finlex. 2010. Laki kotoutumisen edistämisestä. 2010 (1286/2010 §3). Helsinki: Oikeusministeriö. Saatavilla <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20101386> Viitattu 18.8.2022.

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2022. Kotoutuminen.fi. Yhteiskunnan vastaanottavuuden näkökulmasta kotoutuminen on monensuuntaista. Helsinki: Kotoutumisen osaamiskeskus. Saatavilla: <https://kotoutuminen.fi/yhteiskunnan-vastaanottavuus> Viitattu 18.8.2022.

Saukkonen, P. 2017. Vad är integration? ISSN 0788-1576 (print), ISSN 1796-7279 (pdf). Kvartti: Helsingin kaupungin tietokeskuksen neljännesvuosijulkaisu. Helsinki: Kaupunkitieto. Saatavilla: <https://www.kvartti.fi/en/about-journal> Viitattu 18.8.2022.

Yhdistykset (dia 24)

Axfoundation. 2021. En timme gör skillnad. En utvärdering av de effekter som möten genom OppnaDörren har haft för utrikesföddas integration i Sverige. Effekttutvärdering OppnaDörren 2020. Stockholm: Axfoundation. Saatavilla: https://images.axfoundation.se/uploads/2020/01/OD_EFFECTUTVARDERING_WEB.pdf Viitattu 18.8.2022.

Volontärbyrån. 2022. Volontärbarometern. Rapport om ideellt engagemang 2022. Saatavilla: <https://www.volontarbyran.org/volontarbarometern> Viitattu 18.8.2022.